

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	HD.TL.01
		YAYIN TARİHİ:	OCAK 2014
	HASTA BİLGİLENDİRME VE RIZASININ (ONAM) ALINMASI TALİMATI	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	TEMMUZ 2016
		SAYFA NO:	1 / 2

1. AMAÇ: Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde uygulanacak olan tanı / tedavi amaçlı riskli girişimsel işlemler için girişimden önce hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi, rıza ve onamlarının alınması işlemlerinin doğru ve eksiksiz olarak yapılmasını sağlamaktır.

2. KAPSAM: Bu talimat Tüm Birimleri kapsar.

3. KISALTMALAR:

4. TANIMLAR:

5. SORUMLULAR: Tüm Sağlık Çalışanları.

6. FAALİYET AKIŞI:

6.1. Hekim hastasını, hastanın sağlık durumu ve konulan tanı, önerilen tedavi yönteminin türü, başarı şansı ve süresi, tedavi yönteminin hastanın sağlığı için taşıdığı riskler, verilen ilaçların kullanılışı ve olası yan etkileri, hastanın önerilen tedaviyi kabul etmemesi durumunda hastalığın yaratacağı sonuçlar, olası tedavi seçenekleri ve riskleri konularında aydınlatır.

6.2. Yapılacak aydınlatma hastanın kültürel, toplumsal ve ruhsal durumuna özen gösteren bir uygunlukta olmalıdır. Bilgiler hasta ve yakını tarafından anlaşılabilir biçimde verilmelidir.

6.3. Sağlıkla ilgili her türlü girişim, kişinin özgür ve aydınlatılmış onamı ile yapılabilir.

6.4. Alınan onam, baskı, tehdit, eksik aydınlatma ya da kandırma yoluyla alındıysa geçersizdir.

6.5. Hastanın ilk değerlendirilmesinden sonra hekim tarafından planlanan tanı ve / veya tedavi amaçlı riskli girişimsel işlemler, gerekli durumlarda anestezi ve sedasyon uygulaması ve kan transfüzyonu için hasta bilgilendirilerek ayrı onamlar alınır.

6.6. Yatışı yapılan hastalara yapılacak işlemler için hastalıklara göre özel hazırlanmış olan “Aydınlatılmış Hasta Onam Formları” kullanılır.

6.7. Hastanın bilgilendirilmesi ve rızasının alınmasına yönelik hazırlanan “Aydınlatılmış Onam Formunda” aşağıdaki bilgiler bulunur:

- İşlemin kim tarafından yapılacağı,
- İşlemden beklenen faydaları,
- İşlemin uygulanmaması durumunda karşılaşılabilecek sonuçlar,
- Varsa işlemin alternatifleri,
- İşlemin riskleri - komplikasyonları,
- İşlemin tahmini süresi,
- Hastanın adı, soyadı ve imzası,
- İşlemi uygulayacak hekim adı, soyadı, unvanı ve imzası,
- Rızanın alındığı tarih ve saat

6.8. Hekim “Aydınlatılmış Hasta Onam Formunu” hastaya, yakınına veya yasal temsilcisine verir ve okuması için gerekli süreyi tanır. Tanı / tedavi amaçlı girişimi uygulayacak hekim hastaya, yakınına veya yasal temsilcisine gerekli bilgileri sözlü olarak verir ve soruları cevaplar.

6.9. Her riskli girişimsel işlem için ayrı ayrı oluşturulmuş “Aydınlatılmış Hasta Onam Formu” kullanılır.

HAZIRLAYAN: BAŞMÜDÜR	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	HD.TL.01
		YAYIN TARİHİ:	OCAK 2014
	HASTA BİLGİLENDİRME VE RIZASININ (ONAM) ALINMASI TALİMATI	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	TEMMUZ 2016
		SAYFA NO:	2 / 2

6.10. Hasta, hasta yakını veya yasal temsilcisinin “Aydınlatılmış Hasta Onam Formunda” yazılı olanları, anlatılanları ve yapılacak girişimleri kendi kelimeleri ile tekrarladığında Hasta yakının veya yasal temsilcisinin adı, soyadı ile yakınlık derecesi ve temsil nedeni forma yazılır. Hastanın veli / vasi veya yakınının lisan veya özrü nedeni ile (Türkçe bilmeme, görme özürlü, sağır ve dilsiz gibi) formdaki bilgileri ve / veya anlatılanları anlayamaması durumunda çeviriyi yapan şahsın kimlik bilgileri formda ilgili yere yazılır ve imzalatılır. Bu form hasta dosyasında muhafaza edilir.

6.11. Poliklinik hastalarına yapılan riskli girişimsel işlem için doldurulan “Aydınlatılmış Hasta Onam Formları” birimlerde arşivlenir.

6.12. Karar verme yetisi bulunmayan 18 (onsekiz) yaş altı çocuklar için hastaların kanuni vasisinden onam alınır.

6.13. Acil olgularda girişim uygulanmadan önce, hastanın onam veremeyecek durumda olması halinde ve karar verme sürecine katılacak yakını veya yasal temsilcisi bulunmadığı durumlarda ise sorumlu hekim, tanık hekim ile birlikte, onam formuna durumun aciliyetinden dolayı onamın alınmadığı notunu yazar ve imzalar.

6.14. Hayati tehlikesi olan hastanın bilinci yerinde değil ve yakınının olmaması durumunda işlemsel girişim gerçekleştirilir. Daha sonraki süreçte hasta ve hasta yakını bilgilendirilir.

6.15. Ameliyathanede girişimin akışına bağlı olarak girişim değişikliği söz konusu olduğunda uygulanmasına karar verilen girişime ait “Aydınlatılmış Onam” hastanın veli / vasisi veya yakınından alınır.

6.16. Tanı ve tedavi planı değişikliğine bağlı olarak yapılacak girişim kararı değiştiğinde planlanan işleme ait “Aydınlatılmış Hasta Onamı” alınır. Poliklinikte düzenlenmiş olan ve vazgeçilen işleme ait olan “Onam Formu” iptal edilir.

6.17. Hasta, yakını veya yasal temsilcisinin planlanan tanı / tedavi ile ilgili girişimi kabul etmemesi ve “Aydınlatılmış Hasta Onamı Formunu” imzalamaması durumunda kendisine sorumlu hekim tarafından girişimin yapılmaması halinde ortaya çıkacak zararların anlatılmasına rağmen girişimi reddetmesi durumunda “Onam Formuna” red kararı yazılır ve birlikte imza altına alınır. Bu formu imzalama işleminin reddedilmesi durumunda sorumlu hekim bir tanık ile birlikte bu durum forma yazılarak imzalanır.

6.18. Hasta vermiş olduğu “Aydınlatılmış Onamı” dilediği zaman geri alabilir.

6.19. “Aydınlatılmış Hasta Onam Formları” otomasyon sistemimize de kayıtlıdır.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR:

7.1. Hasta Onam Formları

7.2. Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği

7.3. Sağlıkta Kalite Standartları

7.4. Sağlık Hizmeti Kalitesinin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik

HAZIRLAYAN: BAŞMÜDÜR	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM